LĒMUMI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS (ES) 2022/563

(2022. gada 6. aprīlis),

ar ko piešķir makrofinansiālo palīdzību Moldovas Republikai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([1]),

tā kā:

(1) Eiropas Savienības ("Savienība") un Moldovas Republikas ("Moldova") attiecības turpina attīstīties Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) un Austrumu partnerības ietvaros. Moldova pievienojās Austrumu partnerībai 2009. gadā, kam sekoja sarunas par Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses ([2]) ("Asociācijas nolīgums"). Asociācijas nolīgums, kas paredz pakāpeniski izveidot padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*), tika parakstīts 2014. gada 27. jūnijā un stājās spēkā 2016. gada 1. jūlijā.

(2) Moldovas ekonomiku ir būtiski ietekmējusi recesija 2020. gadā, ko izraisīja Covid-19 pandēmija, ieilgušais politiskais strupceļš valstī pēc prezidenta vēlēšanām 2020. gada novembrī un nesenā enerģētikas krīze. Minētie apstākļi ir veicinājuši Moldovas ievērojamā finansējuma trūkuma palielināšanos, ārējās pozīcijas pasliktināšanos un fiskālo vajadzību pieaugumu.

(3) Pēc parlamenta vēlēšanām 2021. gada jūlijā jaunā Moldovas valdība ir apliecinājusi stingru apņemšanos īstenot jaunas reformas ar vērienīgu programmu "Moldova uzplaukuma laikā 2021.–2025. gadā". Minētajā programmā galvenā uzmanība pievērsta svarīgām politikas jomām, tostarp tieslietu nozares reformām, korupcijas apkarošanai, labai pārvaldībai un tiesiskumam.

(4) Atjaunotā apņemšanās veikt šādas reformas un stingra politiskā griba ir ļāvusi Moldovas iestādēm ievērojami paātrināt reformu īstenošanu. Tas arī ļāva Moldovai sekmīgi pabeigt makrofinansiālās palīdzības darbību saistībā ar Covid-19 pandēmiju, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2020/701 ([3]), jo visas reformu darbības, par kurām ar Savienību bija vienojās saprašanās memorandā, bija izpildītas, izņemot vienu – līdzekļu atgūšanu –, attiecībā uz kuru tika piešķirts atbrīvojums. Šajā sakarā Komisija apspriedās ar dalībvalstu pārstāvju komiteju un nesaņēma iebildumus.

(5) Pēc tam, kad jaunas Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) programmas pieņemšana, par kuru notika sarunas 2020. gadā, iestrēga, SVF pēc parlamenta vēlēšanām 2021. gada jūlijā atjaunoja kontaktus ar Moldovu un panāca personāla līmeņa vienošanos par paplašināta kreditēšanas mehānisma un paplašinātās finansēšanas mehānisma programmu

([1]) Eiropas Parlamenta 2022. gada 24. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2022. gada 4. aprīļa lēmums.
([2]) OV L 260, 30.8.2014., 4. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2020/701 (2020. gada 25. maijs) par makrofinansiālās palīdzības sniegšanu paplašināšanās un kaimiņreģiona partneriem saistībā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 165, 27.5.2020., 31. lpp.).

564 miljonu USD apmērā. Jaunā programma tika pieņemta ar 2021. gada 20. decembra SVF Valdes lēmumu. Minētās programmas mērķis ir atbalstīt Moldovas ekonomikas atveseļošanos, uzsākt vērienīgu pārvaldības un institucionālo reformu programmu, stiprināt pārredzamību un pārskatatbildību, uzlabot publiskās politikas paredzamību, stiprināt finanšu iestādes un veicināt deregulāciju.

(6) Ņemot vērā ekonomikas stāvokļa un perspektīvas pasliktināšanos, Moldova 2021. gada novembrī lūdza Savienību piešķirt papildu makrofinansiālo palīdzību.

(7) Savienības indikatīvā piešķīruma apmērs Moldovai saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu bija 518,15 miljoni EUR 2014.–2020. gadam, ieskaitot budžeta atbalstu un tehnisko palīdzību. Vienotajās atbalsta shēmās 2014.–2017. gadam un 2017.–2020. gadam tika noteikta prioritārā nozare sadarbībai ar Moldovu, ko iepriekšējā budžeta periodā finansēja no Eiropas kaimiņattiecību instrumenta. Prioritātes 2021.–2027. gadam tiks noteiktas jaunajā daudzgadu indikatīvajā programmā, kas ir sagatavota ciešā sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

(8) Tā kā Moldova ir valsts, uz kuru attiecas EKP, būtu jāuzskata, ka tā ir tiesīga saņemt Savienības makrofinansiālo palīdzību.

(9) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt finanšu instrumentam, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar nolūku sniegt konkrētam mērķim nepiesaistītu atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai, lai nodrošinātu saņēmējam nekavējoties vajadzīgo ārējo finansējumu, un tai būtu jābalsta tādas politikas programmas īstenošana, kas ietver tūlītējus stingrus korekcijas pasākumus un strukturālas reformas, kuru mērķis ir uzlabot saņēmēja maksājumu bilances stāvokli īstermiņā.

(10) Ņemot vērā to, ka Moldovas maksājumu bilancē saglabājas būtisks ārējā finansējuma iztrūkums, kas pārsniedz SVF un citu daudzpusēju iestāžu piešķirtos resursus, pašreizējos ārkārtas apstākļos Savienības makrofinansiālā palīdzība, ko paredzēts sniegt Moldovai, ir uzskatāma par piemērotu atbildi uz Moldovas lūgumu atbalstīt tās ekonomikas stabilizāciju saistībā ar SVF programmu. Savienības makrofinansiālā palīdzība atbalstītu Moldovas ekonomikas stabilizācijas un strukturālo reformu programmu, papildinot resursus, kas pieejami saskaņā ar SVF finansiālo vienošanos.

(11) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta ilgtspējīgas ārējā finansējuma situācijas atjaunošana Moldovā, tādējādi atbalstot tās ekonomisko un sociālo attīstību.

(12) Sagaidāms, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība būs cieši saistīta ar budžeta atbalsta darbību īstenošanu saskaņā ar Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947 ([4]).

(13) Savienības makrofinansiālās palīdzības apmēra noteikšana balstās uz Moldovas atlikušo ārējā finansējuma vajadzību pilnīgu kvantitatīvu novērtējumu, un tajā tiek ņemta vērā valsts spēja finansēt sevi ar pašas resursiem, jo īpaši izmantojot tās rīcībā esošās starptautiskās rezerves. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāpapildina SVF un Pasaules Bankas piedāvātās programmas un piešķirtie resursi. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī gaidāmo finansiālo ieguldījumu, ko sniedz daudzpusējie līdzekļu devēji, un vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp Savienību un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu Moldovā un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.

(14) Ņemot vērā Moldovas atlikušās ārējā finansējuma vajadzības, tās ekonomikas attīstības līmeni, ko vērtē pēc ienākumiem uz vienu iedzīvotāju un pēc nabadzības rādītājiem, tās spēju sevi finansēt no pašas resursiem un jo īpaši tās rīcībā esošās ārējās rezerves, un novērtējumu par tās spēju atmaksāt aizdevumu, pamatojoties uz parāda atmaksājamības analīzi, daļa palīdzības būtu jāsniedz dotāciju veidā.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

(15) Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība juridiski un pēc būtības ir saskaņā ar ārējās darbības dažādo jomu pamatprincipiem un mērķiem, ar pasākumiem, kas veikti attiecībā uz minētajam jomām, un ar citiem attiecīgajiem Savienības politikas virzieniem.

(16) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai būtu jāatbalsta Savienības ārpolitika attiecībā uz Moldovu. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam (EĀDD) būtu cieši jāsadarbojas visu makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laiku, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību.

(17) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta Moldovas apņēmība rīkoties atbilstoši vērtībām, kas tai ir kopīgas ar Savienību, ieskaitot demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldību, cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu, kā arī tās apņēmība ievērot atklātas, noteikumos balstītas un godīgas tirdzniecības principus.

(18) Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādam, ka Moldova respektē efektīvus demokrātiskos mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu un tiesiskumu, un garantē cilvēktiesību ievērošanu. Turklāt Savienības makrofinansiālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un pārskatatbildība, kā arī finanšu sektora pārvaldība un uzraudzība Moldovā un būtu jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, pienācīgu darbvietu izveidi un fiskālo konsolidāciju. Komisijai un EĀDD būtu regulāri jāuzrauga gan minētā priekšnoteikuma izpildīšana, gan minēto mērķu sasniegšana.

(19) Lai nodrošinātu, ka tiek efektīvi aizsargātas Savienības finanšu intereses, kas saistītas ar tās makrofinansiālo palīdzību, Moldovai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar minēto palīdzību. Turklāt būtu jāparedz, ka Komisija veic pārbaudes, ka Revīzijas palāta veic revīzijas un ka Eiropas Prokuratūra īsteno savas kompetences.

(20) Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes kā budžeta lēmējiestādes pilnvaras.

(21) Dotāciju veidā piešķirtajām Savienības makrofinansiālās palīdzības summām un uzkrājumu summām, kas vajadzīgas makrofinansiālajai palīdzībai aizdevumu veidā, būtu jāatbilst budžeta apropriācijām, kas paredzētas daudzgadu finanšu shēmā.

(22) Savienības makrofinansiālā palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai tie būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar minēto palīdzību un jāsniedz tiem attiecīgie dokumenti.

(23) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([5]).

(24) Uz Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāattiecina ekonomikas politikas nosacījumi, kas jānosaka saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un efektivitāti labad, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Moldovas iestādēm dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu parasti būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz 90 miljonus EUR, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra, kā noteikta Regulā (ES) Nr. 182/2011. Ņemot vērā Moldovai paredzētās Savienības makrofinansiālās palīdzības summu, saprašanās memoranda pieņemšanai un minētās palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra,

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Savienība piešķir Moldovai makrofinansiālo palīdzību ar maksimālo summu 150 miljoni EUR ("Savienības makrofinansiālā palīdzība"), lai atbalstītu Moldovas ekonomikas stabilizāciju un plašu reformu programmu. No minētās maksimālās summas līdz 120 miljoniem EUR ir pieejami aizdevumu veidā un līdz 30 miljoniem EUR – dotāciju veidā. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas Savienības attiecīgā gada budžets ir jāapstiprina Eiropas Parlamentam un Padomei. Palīdzība dod ieguldījumu Moldovas maksājumu bilances vajadzību segšanā, kā konstatēts SVF programmā.

2. Lai finansētu Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevumu daļu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā vajadzīgos līdzekļus aizņemties kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm un aizdot tos Moldovai. Maksimālais vidējais aizdevumu atmaksas termiņš ir 15 gadi.

3. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija saskaņā ar nolīgumiem vai vienošanos, kas panākta starp SVF un Moldovu, un ekonomikas reformu pamatprincipiem un mērķiem, kas izklāstīti saskaņā ar EKP noslēgtajā asociācijas nolīgumā, kas paredz arī *DCFTA* izveidi.

Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tostarp par tās izmaksāšanu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus.

4. Savienības makrofinansiālā palīdzība ir pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc 3. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

5. Ja Moldovas finanšu vajadzības Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas laikā būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm, Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru samazina palīdzības summu vai arī to aptur, vai atceļ.

2. pants

1. Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikums ir tāds, ka Moldova respektē efektīvus demokrātiskos mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu un tiesiskumu, un garantē cilvēktiesību ievērošanu.

2. Komisija un EĀDD uzrauga 1. punktā izklāstītā priekšnoteikuma izpildi visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.

3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES ([6]).

3. pants

1. Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru vienojas ar Moldovas iestādēm par skaidri definētiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem, kuriem jāattiecas uz Savienības makrofinansiālo palīdzību un kuros galvenā uzmanība ir pievērsta strukturālām reformām un stabilām publiskajām finansēm. Minētos ekonomikas politikas un finanšu nosacījumus izklāsta saprašanās memorandā, kurā iekļauj arī minēto nosacījumu izpildes grafiku. Minētie ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi saskan ar 1. panta 3. punktā minētajiem nolīgumiem vai vienošanos, tostarp makroekonomikas korekciju un strukturālo reformu programmām, ko Moldova īsteno ar SVF atbalstu.

([6]) Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Moldovā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, noteikumos balstītas un godīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārrauga panākumus minēto mērķu sasniegšanā.

3. Sīki izstrādātus Savienības makrofinansiālās palīdzības finansiālos noteikumus izklāsta aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā, kuri jānoslēdz starp Komisiju un Moldovu.

4. Komisija regulāri pārbauda, vai joprojām tiek izpildīti 4. panta 3. punktā minētie nosacījumi, tostarp to, vai Moldovas ekonomikas politika ir saskaņā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības mērķiem. Minētās pārbaudes nolūkos Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules Banku un vajadzības gadījumā ar Eiropas Parlamentu un ar Padomi.

4. pants

1. Ievērojot 3. punktā minētos nosacījumus, Komisija Savienības makrofinansiālo palīdzību dara pieejamu trijos maksājumos, no kuriem katru veido gan aizdevuma, gan dotācijas daļa. Katra maksājuma apmēru nosaka saprašanās memorandā.

2. Aizdevumu veidā sniegtās Savienības makrofinansiālās palīdzības summas vajadzības gadījumā piešķir saskaņā ar Regulu (ES) 2021/947.

3. Komisija lemj par maksājumu veikšanu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

a) šā lēmuma 2. panta 1. punktā izklāstītais priekšnoteikums;

b) pastāvīgi un sekmīgi tiek īstenota politikas programma ar stingriem korekcijas un strukturālo reformu pasākumiem, ko atbalsta vienošanās par kredītu, kura noslēgta ar SVF un nav saistīta ar piesardzības pasākumiem;

c) tiek apmierinoši īstenoti ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā.

4. Otro maksājumu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas. Trešo maksājumu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc otrā maksājuma veikšanas.

5. Ja 3. punktā minētie nosacījumi nav izpildīti, Komisija uz laiku aptur vai atceļ Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu. Šādos gadījumos tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par minētās apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.

6. Savienības makrofinansiālo palīdzību izmaksā Moldovas Valsts bankai. Ievērojot saprašanās memorandā izklāstos noteikumus, par kuriem panākta vienošanās, tostarp apstiprinājumu par atlikušajām budžeta finansēšanas vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt Moldovas Finanšu ministrijai kā galīgajam saņēmējam.

5. pants

1. Aizņēmuma un aizdevuma darbības saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevuma daļu veic euro, izmantojot vienu un to pašu valutēšanas dienu, un tās Savienību neiesaista maksājuma termiņu pārcelšanā un nepakļauj Savienību maiņas kursa vai procentu likmju riskam vai jebkādam citam komercriskam.

2. Ja apstākļi ļauj un ja Moldova to lūdz, Komisija var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos un nosacījumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek iekļauta noteikumos un nosacījumos par aizņēmuma darbībām.

3. Ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi un ja Moldova to lūdz, Komisija var nolemt refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas operācijas veic saskaņā ar 1. un 4. punktu, un ar tām nevar pagarināt minēto aizņēmumu atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.

4. Visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma darbībām, sedz Moldova.

5. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās operācijas.

6. pants

1. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 ([7]).

2. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno ar tiešu pārvaldību.

3. Ar Moldovas iestādēm noslēdzamajā aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā iekļauj visus turpmāk minētos noteikumus, ar kuriem:

a) nodrošina, ka Moldova regulāri pārbauda, vai no Savienības vispārējā budžeta piešķirtais finansējums tiek pareizi izmantots, veic piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību, lai atgūtu visus nepareizi izlietotos līdzekļus, kas piešķirti saskaņā ar šo lēmumu;

b) saskaņā ar Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95 ([8]) un (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ([9]), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ([10]) un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras piedalās ciešākā sadarbībā attiecībā uz Eiropas Prokuratūru, – arī saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2017/1939 ([11]) nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību, jo īpaši paredzot konkrētus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus, kas ietekmē Savienības makrofinansiālo palīdzību;

c) nepārprotami pilnvaro Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai veikt izmeklēšanu, tostarp veikt pārbaudes un inspekcijas uz vietas, arī digitālās kriminālistikas operācijas un intervijas;

d) nepārprotami pilnvaro Komisiju vai tās pārstāvjus veikt pārbaudes, tostarp pārbaudes un inspekcijas uz vietas;

e) nepārprotami pilnvaro Komisiju un Revīzijas palātu veikt revīzijas laikposmā, kad ir pieejama Savienības makrofinansiālā palīdzība, un pēc tam, tostarp veikt dokumentu revīzijas un revīzijas uz vietas, piemēram, operatīvos novērtējumus;

f) nodrošina, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa vai dotācijas pilnīgu atmaksu, ja ir konstatēts, ka saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības pārvaldību Moldova ir iesaistījusies krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finanšu interesēm;

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

([8]) Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

([9]) Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

([11]) Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

g) nodrošina, ka visas izmaksas, kas Savienībai radušās saistībā ar šajā lēmumā paredzētajam aizņēmuma un aizdevuma darbībām, sedz Moldova.

4. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanas Komisija, veicot operatīvu novērtējumu, izvērtē, cik uzticami ir ar palīdzību saistītie Moldovas finanšu noteikumi, administratīvās procedūras un iekšējās un ārējās kontroles mehānismi.

7. pants

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

8. pants

1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Minētajā ziņojumā:

a) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus;

b) novērtē Moldovas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 3. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus;

c) norāda saikni starp saprašanās memorandā izklāstītajiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, Moldovas faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem veikt Savienības makrofinansiālās palīdzības maksājumus.

2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 4. punktā minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā izvērtēti izmaksātās Savienības makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Strasbūrā, 2022. gada 6. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*
R. METSOLA	C. BEAUNE